

Тема: Проблеми життя і смерті, любові й відданості у творі «Історія кохання»

Мета: розвиток компетентностей

предметних і комунікативних: знання і розуміння особливостей сюжету роману «Історія кохання»; уміння відтворювати зміст прочитаного / почутого, аналізувати проблематику твору; толерантно коментувати різні погляди на обговорювані проблеми, узагальнювати їх, обстоювати власну позицію;

ключових: уміння працювати з елементами тексту, добирати доречні мовні засоби, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення, дотримуватися норм етикету, засад академічної доброчесності під час спілкування (очно або онлайн), створювати власний медіапродукт, безпечно спілкуватися в цифровому середовищі; формування ціннісних орієнтацій (розуміння важливості любові й відданості в людському житті, значущості проблеми життя і смерті).

Обладнання: підручники, зошити, ПК, презентація.

Тип уроку: урок формування нових знань, умінь та навичок.

Зміст уроку

I. Актуалізація знань

Хвилинка творчості. Висловлення вражень про анімаційний фільм за піснею «Бітлз» «Yellow Submarine». Редагування тексту (робочий аркуш 1, завдання 3).

II. Мотивація навчальної діяльності

Повідомлення теми уроку. Визначення очікуваних результатів відповідно до орієнтирів навчальної програми.

Поетична хвилинка. Вірш Ліни Костенко.

Кохання, вірність – істини одвічні.

Створили їх іще до нас, давно.

А ми...

Що ж ми?

Лиш випадкові стрічні.

Яке гірке,

яке гірке вино!

А треба пити. То хороший звичай.

Його створили теж для нас, давно...

За нашу зустріч!

За прощання наше!

Яке гірке,

яке гірке вино!

Слово вчителя. Пригадуєте, у віршах Омара Хаяма образ вина був метафорою радості пізнання, від якого наче хмеліла голова. У поезії Ліни Костенко стан закоханості метафорично переданий як душевне сп'яніння, але розлука з коханою людиною гірка, тож і вино (кохання), яке п'ють її ліричні герої, теж гірке, з нотками легкого суму, як музика Френсіса Лея до кінофільму «Історія кохання».

III. Сприйняття і засвоєння матеріалу

Коментар учителя. Ніщо у світі не вічне: ні кохання, ні людина. Але все одно попри гіркоту розлуки краще любити, чим не любити. Хоча Ерік Сігел ніколи не розповідав про дівчину, яка надихнула його на створення образу Дженні, у 1971 році в інтерв'ю італійському журналу «Oggi» він зізнався, що прототипом Дженні Кавіллері стала Дженнет Сассман. Він розповів про свої романтичні переживання: «Коли ти втрачаєш кохану жінку, для тебе все закінчується – і не важливо, йде вона до іншого або вмирає. Ти залишаєшся один. Саме в той момент у мене і з'явилася ідея написати “Історію кохання”. Саме тому в книжці головна героїня, Дженніфер, вмирає – бо для мене вона померла».

Насправді Дженні Сассман, у яку до нестями був закоханий Ерік Сігел, не відповіла на його почуття, бо захотіла поїхати до Франції навчатися музики. А коли повернулася, вийшла заміж за свого друга дитинства, мала трьох дітей, жила в Нью-Йорку. З поваги до Дженнет та її особистого життя Сігел, як і Данте, не виносив історію своєї любові на публіку, поки Дженнет сама не повідомила журналістам, що вона і є «справжня» Дженні. Про неї тоді написали найвідоміші американські газети й журнали, її показали у відомому телешоу.

Допитливим про художні деталі. Ім'я Дженні (Дженніфер) є сучасним варіантом вимови старовинного валлійського імені Джиневра. Ім'я Джиневра носила дружина короля Артура, легендарного вождя бриттів, який став героєм різних історичних епосів, а також лицарських романів і сучасного фентезі. Ім'я Дженніфер означає «справедлива». Ім'я Олівер має дві версії походження. За першою з них, воно має давньогерманське походження і означає «поборник добра», «воїн світла». За другою версією, ім'я Олівер має латинське походження, утворене від «*olivarius*», що має значення «оливковий».

Учитель. В історії кохання Олівера Берретта і Дженніфер Кавіллері не останню роль зіграли їхні стосунки з батьками. Чому так по-різному герої твору Е. Сігела ставляться до своїх батьків? Чому намагання Дженні помирити батька і сина терплять поразку? Чому лише фатальні події примирили Берретта III і Берретта IV? Пошукаємо відповіді на всі ці запитання.

IV. Формування знань, умінь, навичок, компетенцій

Робота з художнім текстом.

Дослідження проблематики твору (в групах) за запитаннями на картках.

Група 1. Презентує дослідження проблеми стосунків батьків і дітей у творі. (Якщо кількість учнів у класі дає змогу, можна провести в підгрупах: а) Олівер; б) Дженні.)

– Чому Олівер не може порозумітися з батьками? Яка деталь говорить про відчуження батька і сина? (Звертання до батька «сер».)

– Чи правий Олівер, стверджуючи, що його батько має камінне серце?

– Що думає Олівер із приводу того, що Дженні не підтримує його ворожнечі з батьком? Знайдіть відповідну цитату у творі.

– Який художній прийом використовує письменник для зображення різних умов виховання героїв твору і їхнього ставлення до своїх батьків? (Прийом контрасту.)

– Коли все ж таки Олівер прийшов до батька, попри твердження, «що ніколи не говоритиме з Берреттом III і прийде до нього хіба тоді, коли в пеклі стане прохолодно»?

– Чи пішов би на це Олівер заради себе самого? Так? Ні? Відповідь обґрунтуйте.

– Які зміни в зовнішності батька помітив Олівер? Про що це свідчить?

– Який вчинок Оліверового батька свідчить, що він бажає добра синові та його обраниці?

– Чи можна сказати, що батько Олівера винуватий у конфлікті й відвернувся від сина?

– Які ще розбіжності в поглядах на життя виникають між батьками і дітьми в романі Е. Сігела?

Група 2. Презентує дослідження проблеми любові й відданості у творі.

– Що привабляло Олівера в Дженні (а Дженні в Олівері)? Знайдіть пояснення у творі.

– Чому Філ боявся, що донька відцурається його після весілля? Що означають його слова про «рідкісну любов»? Як їх зрозумів Олівер?

– Чи правильним, на ваш погляд, було рішення Дженні пожертвувати своїм навчанням у Парижі й подальшою кар'єрою заради Олівера?

– Прочитайте поетичні рядки, які читали Олівер та Дженні на весіллі. Що вони хотіли сказати одне одному та всьому світові?

– Яким є життя молодого подружжя? Що допомагає їм долати труднощі?

– Чи були конфлікти між молодим подружжям, із якого приводу?

– Коли жартівливо-дошкульний «двобій» між Олівером і Дженні переріс у серйозний конфлікт?

– Які аргументи висуває Дженні, щоб вмовити чоловіка поїхати на урочисту подію?

– Яку останню спробу зробила дівчина, щоб помирити сина з батьком?

– Як сприйняв ці слова Олівер? Чим закінчився цей діалог молодого подружжя?

– Що сказала Дженні у відповідь на вибачення чоловіка?

– Яким чином Олівер довів свою любов та відданість коханій?

Група 3. Презентує дослідження проблеми життя і смерті в романі.

Вчитель. Відомому норвезькому драматургу Генріху Ібсену належать слова: «Перед любов'ю безсилі жах і морок смерті». Ці слова – чудова ілюстрація до історії кохання героїв повісті Е. Сігела. У книжці багато світлих сцен, дотепних жартів, розмов про музику, спорт, книжки, класичну поезію – все це життя в його повноті й красі. Проте людина смертна, а ми не завжди готові до втрати близьких нам людей. У таких випадках потрібна неабияка мужність. Дженні вже пережила смерть матері, вона попереджає Олівера, що не варто зволікати з примиренням із батьком, бо «60 років – це не жарт!». А в цей час вже прогресує смертельна хвороба дівчини, про яку вона навіть не здогадується. Тепер, коли Дженні стоїть на порозі смерті, їй та Оліверу, як ніколи, потрібні мужність і сила волі.

– Чи відчувала дівчина, що рано піде із життя?

– Яка деталь свідчить про те, що молодята взагалі не думали про смерть і хвороби? (На момент хвороби Дженні не мала медичного страхування, до речі, як не мав його і Олівер. В Америці без такого страхування людина фактично приречена, бо лікування надзвичайно дороге, навіть працюючим його оплатити дуже важко.)

– Як Олівер сприйняв звістку про смертельну хворобу дружини? А як на неї відреагувала сама Дженні? Хто з них виявився більш мужнім?

- Коли Олівер згадав про Бога і звернувся до нього по допомогу? Чому Дженні дає згоду на католицьку відправу після її смерті?
- Чому навчила раптова смерть коханої Олівера Берретта?
- Як ви вважаєте, чи вдалося молодому подружжю перемогти жах і морок смерті?
- Чому попри трагічний фінал, книга має оптимістичне звучання?

V. Закріплення матеріалу, узагальнення та корекція знань

Робота з робочими аркушами або в зошитах (по групах, обговорення результатів).

1. Заповніть схему-таблицю «Еволюція почуттів героїв Е. Сігела».
2. Запишіть свої спостереження щодо проблеми стосунків із батьками.
3. Запишіть свої спостереження щодо проблеми любові і відданості.

VI. Підбиття підсумків

Заповнення узагальнюючої таблиці «Проблематика роману “Історія кохання”».

Рефлексія. Прийом «Моя валіза». Що я взяв у свій життєвий багаж, ознайомившись із романом Еріка Сігела «Історія кохання»?

Працюємо вдома

1. Прочитайте наступну частину роману та простежте еволюцію почуттів Дженні й Олівера. Поміркуйте, чи склалося б життя героїв інакше, якби Олівер не був таким упертим.
2. Послухайте музику Френсіса Лея, створену до фільму «Історія кохання». Чи вдалося композиторові передати настрій книжки? Порекомендуйте інші схожі музичні композиції.
3. Творчий проєкт. За мотивами «Історії кохання» створіть медіапродукт: мотиваційний постер / листівку у стилі мейл-арт / блек-аут, поезію тощо.